

Ketabton.com

پیر و نئے

مربعہ ممتاز

پروفیسر

رابعہ ممتاز

(قول حقونہ پہ حق دیکوالی کئی محفوظ دی)

د کتاب نوم _____ پروئے
دیکوالہ _____ رابعہ ممتاز
د چاپ کال _____ ۱۳۷۷ھ
پرپس _____ جدون پرپس خیبر بازار پشینور
بیعہ _____ ۱۰۰ روپیہ
کاتبہ _____ محمد رسولہ پینتو اکبری

د موندلو درک

- ۱- یونیورسٹی بک ایجنسی
خیبر بازار پشینور
- ۲- معرفت عبد اللہ جانہ مغموم
د اکخانہ شاہین تاون
یونیورسٹی روڈ پشینور

د کورقونہ نمبر : ۵۷۰۳۳۶۹

”دُعا“

دَ حَيَا د رنھا کانو ترجمانه
دَ پرونو پرا وُنو شگهيانه

دَ مغموم صاحب تياره تياره کاله کبني
يو چيوه ده خدا دِي تل لري رونبانه

سید صابر شاه صابر
برته کاک

پروٹے

پہ جنازہ می سپین پروٹے خورد کری
زہ خو لہ کورہ جا پروٹی نہ حُم

زما د مینے قاتل گری سرتور
زہ پہ پروٹی ہر وخت مخ پتوم

د بید نامہ داغ بہ راپوری کوئی تا
پام چھی پروٹی لہ می لاس راؤنہ

کلہ می تور کلہ می سپین پروٹے
ستاد نظر نہ داسی خان پتو

فہرست

صفحہ	یکے	شمبر
۹	عبداللہ جان معوم پر پروئے	۱
۱۳	رابعہ ممتاز منہ	۲
۱۶	خانہ کعبہ (نظم)	۳
۱۸	حُم دمینی نہ نن (نعت)	۴
۲۰	د عوا لور (نظم)	۵
۲۳	بیا د او بنکو زور دے پیوس مہ کوہ (غزل)	۶
۲۵	پہ تورو نیو شیو کبئی دید نونہ ٹومرہ کپی (غزل)	۷
۲۵	راشہ اشنا عمری کم دے	۸
۲۶	دخیل کبی نصر کورونہ (نظم)	۹
۲۹	مشران (نظم)	۱۰
۳۰	زما زبہ ماتہ کاسہ دہ (غزل)	۱۱
۳۲	مخچی رانہ پست نہ کپی خطا نشی (غزل)	۱۲
۳۳	ستاد غمونو سرہ لوچی کوم (//)	۱۳
۳۴	داستاد راتلو لاری کلبہ بی پی و پری رو بدی شی (غزل)	۱۴
۳۶	نوچی دنیا (نظم)	۱۵
۳۸	ستاد مینی مشال لاس کبئی (غزل)	۱۶
۴۰	زبہ می ہر وختی و و بہ بی (غزل)	۱۷
۴۲	تمغہ امتیاز دی میارک شہ (نظم)	۱۸

۴۵	نه به د باران نه د بلی نه د سیلی قیصی	۱۹
۴۶	خپل قسمت نه خبر نه وم (غزل)	۲۰
۴۸	قسمت (نظم)	۲۱
۵۰	خیالونه وسوسې (نظم)	۲۲
۵۳	تاله به لالیه په لیمو درشم (غزل)	۲۳
۵۴	کور د بیلتون خورشه دا ئې شخه اوکوه (غزل)	۲۴
۵۶	د کلو لخته	۲۵
۵۷	ماته نو په سترگو اشارو خبرې مه کوه	۲۶
۵۸	رور (نظم)	۲۷
۶۰	زړه ئې د د غوښې شخه دکانې نه نو جوړنه دے	۲۸
۶۱	ستاد مینې د درېو تکیو په قلا کښې یه ناسته (غزل)	۲۹
۶۲	د اختر ورځ (نظم)	۳۰
۶۳	سماينه ئې پکارده نور ئې هڅم نه دي پکار (غزل)	۳۱
۶۴	د آسمان لمنې سرې شوې (غزل)	۳۲
۶۶	په هرڅه به تېرېږي دنک نو ا کمه دي نه وي	۳۳
۶۷	وارخطا وارخطا گوځم (غزل)	۳۴
۶۸	خپل خپلوان (نظم)	۳۵
۷۰	لوپسته	۳۶
۷۱	خط	۳۷
۷۲	د ژوند جو نگرې کښې ویرېږم مه زه (غزل)	۳۸
۷۴	زما د زړه په آینه کښې ته ئې	۳۹

٤٥	حُئي خَلَق (نظم)	٤٠
٤٦	شْتَه پَه سِپَر لِي كِنِي دِ پَر مَلَوَنَه شْتَه دَه	٤١
٤٧	تَه چِي پَكِنِي نَه ئِي اَشْنارَه پَه خَلقو خَه كوم	٤٢
٤٨	مور (نظم)	٤٣
٨١	د بِنو دسر دِ پاسَه (غزل)	٤٤
٨٢	نن د باران شَبَه رَو بَدَه شوه چور پِي (غزل)	٤٥
٨٣	بِنَه اَخلاق (نظم)	٤٦
٨٤	په ليمو باندي راواو پِي (غزل)	٤٧
٨٥	گيلَه دِي په سر سترگو دِي گيلِي سره به گورو	٤٨
٨٦	ستامينه لاليه دروغ تر نه شوه (غزل)	٤٩
٨٨	لور (نظم)	٥٠
٩٠	شپه د انتظار (نظم)	٥١
٩٤	لوبه (نظم)	٥٢
٩٥	لوبه (نظم)	٥٣
٩٨	فرياد (نظم)	٥٤
١٠٠	شاهيت (نظم)	٥٥
١٠٣	يادونه اُميدونه (نظم)	٥٦
١٠٤	پښتون (نظم)	٥٧
١٠٦	نصيحت (نظم)	٥٨
١٠٨	مينه چي پيدا شي فنا كيږي نه (غزل)	٥٩
١٠٩	تا چي په سگو سگو کښي تېره کړه (غزل)	٦٠
١١٠	مينه (نظم)	٦١

۱۱۱	ستاد کبر انتها ده ته پوئے نه ئي (غزل)	۶۲
۱۱۲	دا چمن (نظم)	۶۳
۱۱۵	گيله (نظم)	۶۴
۱۱۸	بگاہ ئي د آسمان ستوري په چپه نوله شمېرل (غزل)	۶۵
۱۱۹	زوي مورته (نظم)	۶۶
۱۲۱	د ژوند په دې کتاب کښې نڅبنه کوم يو ځائ کښې کېږم	۶۷
۱۲۲	نيره ستاد ميني دهر چانه زه پشومه (غزل)	۶۸
۱۲۳	په هر طرف چي ئي نوره به ستا د لاس هماسم (غزل)	۶۹
۱۲۴	نواره زندگي شوه په غمونو په فکرونو (غزل)	۷۰

”پروئے“

درابعه ممتاز د شاعري دويم ڪتاب ”پروئے“ ساسو

په وړاندي دے - حقيقت دادے چي د ممتاز د ”سپيلني“
ڪتاب شاعري ڪه هرثو فني ڪمزوري لري خو دي خبري نه
انکار نه شي ڪيدے چي لوستونکو د فني ڪمزور و باوجود د
سپيلني شاعري ڊ پرہ خو بنه ڪره (و ڪتاب چي) په ڊ پرہ مينه
واخستو او وې لوستو - درابعه ممتاز دويم ڪتاب ”پروئے“
لکه چي دنوم او چاپ په لحاظ نيڪلے دے - دغسي چي شاعري
هم نيڪلې ده - زما په خيال چي دي ڪتاب ڪنبي شاعري د
لوستونکو د اعتراض ڊ پر خيال ساتلے دے او ڪوشش چي
ڪرے دے چي هريو شعر دي په ناپ تول پوره وي -

د ”پروئي“ شاعري په هر لحاظ سره د ”سپيلني“

د شاعري په مقابله ڪنبي په ناپ تول پوره ده - په غزلونو
ڪنبي نوي خيالات - نوي جذبات رونوي استعارې استعمال
ڪرے نوي دي او ڪوشش په ڪنبي داشوے دے چي د
”پروئي“ په شاعري ڪنبي جدت راپيدا شي - او رابعه
ممتاز په ڀيل دي مقصد ڪنبي تر ڊ پرہ حده پوري ڪاميابه
شوي ده - د جدت سره سره د پښتني ماحول خيال هم

ساتلے شوے دے - د مثال پدے طر، دا شعر ونه به ئي وا خلو -

چي لور دېوال ته خپي فونبکا پښي به دلري

پد دي پښتو دېوالونو دراز خبري نبي شي

يا

د مينې سوال جواب چي د دېوال د پاسه (وشي)

کد خبر وي که کچه وي دېوالونو شموره نوند کوي

دېوالونو د پښتني کلچر يو اهم جز دے او بيا کچه دېوالونه

خو د پښتونخوا د لارو کوڅو اصلي نقشه راکاښي -

ممتاز په خپلي شاعري کښي د پښتو ژبي دود دستور او د

لفظونو د استعمال د پرخيال ساتل دے (ورما پد خيال چي دا د

دي خبري ثبوت دے. چي د "سپېلني" نه پس شاعري کوشش

کړه دے چي د پروني شاعري د فن هغه ټولې تقاضې پوره

کوي چي د کومو په حقله به اکثر د لوستونکو دا اعتراض

کولو چي د سپېلني شاعري کښي فني کمزوري دي -

زما پد خيال چي د "پروني" په لوستر به د لوستونکو

دا کيلد تر د پرد حده پوري ورکد شي دلته به زه د لوستونکو

د تسلي د پاره درابعه ممتاز د مختلفو غزلونو نه يو شو

شعر ونه پېش کوم -

۱- - دامه (ويه چي) زه ستا په خبر ونه پوهېم

پد تته تته شربه دراز ونه شموره نوند کوي

۲- د جونگري لوگے بنه دے
زه ٿي اوشڪو سره مل ڪم
معدوته به زه شه ڪم
چي زه يم پکني پر پشانه

۳- د بنگه و شرنگا ٿي اوري
د سگهو ٿي خبر نه شو
آ زما ساده جانان چي
پد ڪم جهان کني اوسيري

۴- ما پد گودر چڪ منگ بيا کيسو دو
ستاد شملي ول راتنه بنڪاري بي نه
د غزل ند پس د ممتاز د نظم پد ميدان کني تگ هم ردې
د شاعري د پونج والي دليل و رکوي - حقيقت داد چي حني
حني نظمرته نو دخيال تو او جذبات تو پد لحاظ زه شاهڪار
گنيم - لکه " نوپتيد " " بنتون " " قسمت "
د نچس کلي خري کورونه او داسي نور چر نظمونه چي
کو شاعرانو بد دا مونسوعات چپرلي ويا - بهر حال درابعه
ممتاز دويم کتاب " پروت " ستاسوپد بگنبي دے او
ورسره د نچس دريم کتاب " گلونه پانچي پانچي " د چر

زر د چاپ کولو اراده هم لري - خدا ته دې اوکړي چې د
رابعه همتان دريم کتاب هم دې پر زر چاپ شي او د
پښتو په شاعرۍ کې د يو بل نوي کتاب اضافه اوشي
والسلام

عبدالله جان مغموم

منڻ

ما ڇي ڇپيل اونه ڪتاب ”سپڀلني“ ڇاپ ڪولو نو دا
 اُميد ڇانه و ڇي ڀنڀانڊ رونهه ٿو ڀنڀندي به زما ڌ ڪتاب سره
 دومره مينه اوکريي - نوزو ڊڀنڀنڀنو رونهه ٿو ڀنڀندو ڊڀره منڻه
 ڪوم ڇي رونهه عموماً اون ٿو ڀنڀندو و خسرو صاً زما ڪتاب پڊ ڊڀره
 مينه واخستو او وي لوستلو او زما دومره حوصله افزائي ڇي
 اوکيه ڇي نن داد ڊ زه ڇپيل دويم ڪتاب ”پروني“ پڊ ڊڀ ڇاڇ
 ڇاپ ڪوم ڇي رونهه ٿو ڀنڀندي به ڌ ”پروني“ سره هم دومره
 مينه اوکريي لکه ٿومره ڇي ڇي ڌ ”سپڀلني“ سره ڪري و ه -
 او زه ڊ ڊڀ جوگه شم ڇي ڇپيل دريم ڪتاب ”گلونه پانهي
 پانهي“ ڇاپ ڪولو ته ملا او ترم -

زما دا وٺي ڪتاب ”سپڀلني“ پڊ لوستون ڪو ڪنهي ڌ
 ٿو ڀنڀندو و شم ڀي زيات و او زما ڀه خيال ڇي ڀه دغه ڪتاب
 ڪنهي زما زياته شاعري ڌ ٿو ڀنڀندو و ميان ڊ سره ڌ ٿو لو
 مسئلو او ڪشالو ڀه حقه وه نو ڌ ڪه پڊ ڪن شم ڀي ڪنهي ٿو ڀنڀندو
 ڪتاب واخستو او وي لوستو او ڀه ڊڀ رنگ ڇي ڌ ڪتاب
 عزت افزائي او زما حوصله افزائي اوکيه ڌ ”سپڀلني“ ڌ شاعر
 ڀه حقه ڇي رونهه دا راڻي ٿو ڪنڊه ڪري ڊه ڇي ڇي شعرو

د فن تقاضې نه پوره کوي. نو ما دې روڼو ته دا دليل وړاند
 کړه وچې زه د شعر د فنې تقاضونه زيات مقصد له اهميت
 ورکوم په دې وجه چې فنې کمزور ته زيات خيال نه و
 ورکړه. کېدای شي چې اعتراض کونکو روڼو زما دا دليل نه
 وي خو بن کړه نو په دې وجه دې حل د "پروڼي" په
 شاعرۍ کې چې د مقصد سره سره د فنې تقاضو هم خيال
 ساتل دس او طمع لومړې د لوستونکو دا گيله به ورکه
 شي "پرونه" هم زما غزلونو او نظمونو مجموعه ده -
 په نظمونو کې زما خوښ موضوعات گڼه کور - نغره
 او جارگه دي - او يا چې لورنځور، مور او زامن دي - په
 اکثرو نظمونو کې ما دغه کردارونه د موقعي په مناسبت
 سره ستايلي يا کښلي دي - نو ستاينه په کې زيات او
 غندنه په کې کمه ده -

ما په خپله شاعرۍ کې مينې له اهميت ورکړه
 دس او کوشش چې کړه دس (هغه د پير گوهر يو نظم
 دس) زه غواړم چې قبوله دنيا مينه مينه شي " چې
 د مينې پېغام هرچاته اورسوم او دهر لوستونکي په
 زړه کې د مينې دا پېغام ځاې او نيسي -

د لوستو ځاې نه دا طمع لومړې پېستا نه روڼه
 خو پندې به د "پروڼي" سره هم دومره مينه او کړي لکه
 چې د "سپلني" کتاب سره چې کړې ده او زما به دومره

حوصله افزائی او کوئی چچی خیل دریم کتاب " گلونه
پانہی پانہی " ہم در توره چاپ کویم -
انشاء الله

رابعه ممتاز

خانه کعبه

دائله کورې تاوېږم له تا
خانه کعبه پي زارېږم له تا

دائله کوره ارمان مې ته وې
اودخون زړگي درمان مې ته وې

لکه گل هسې غوړېږم په تا
دائله کورې تاوېږم له تا

دائله کوره سودا مې ډېره
درنه تاوېږم کښه مې ډېره

لکه دشعې ژړېږم په تا
دائله کورې تاوېږم له تا

دائله کوره عزت دې ډېر دے
په ټول جهان کښې شهرت دې ډېر دے

لڪه ڊپرڻي وريڻم پيءُ تڙ
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙ

ارمان ۾ نشته ددي نه سڀوا
چي بس راحمه مڪي ته بيا بيا

چي هر چڪر کڻي ڄا وريڻم له تڙ
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙ

بنار دمڪي به هرومه ڄنگه
دا باقي ڙوند به ٿرومه ڄنگه

ممتاز به ڄنگه صبريڻم له تڙ
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙ

نعت

د مدینې منورې نه درخصتې پیه وخت

حَم د مدینې نه ن

داسې راته بنکاري زړه مې بیل شو د سینې نه ن
حَم د مدینې نه ن

ثومره موده ما په دغه طمعه تیره کړې وه
شپه ورځ مې یو کړې وه
ډېره وار خطاشوم چې خبرشوم دې نېټې نه ن
حَم د مدینې نه ن

زه خو د مودو نه دراتلو په طمعه ناسته وم
هر غم نه زه خلاصه وم
څنگه به ځان صبر کړم د دې خوږې قصې نه ن
حَم د مدینې نه ن

ما خود نبي ^{صلی اللہ علیہ وسلم} دربار کبني لڻ ۽ ورڃي ٿي ڪري
ٿو ورڃي ۽ ٿي ڪري
داسي رات بشاري تن ۽ ڪم ڏي ڇڏي نه تن
ڪم ڏي ڇڏي نه تن

ما ۽ ڇي نبي ^{صلی اللہ علیہ وسلم} به ڏي ڇڏي حالونه وائيمه
شبهه ورڃ به ڪيائيمه
ڏي ڇڏي ڏي ڇڏي ڏي ڇڏي روضي ته تن
ڪم ڏي ڇڏي نه تن

دَحْوَا لَوْر

ستالقب دَ فرشتو د دے
پنه جنت کنيې ته پېدا ۱ ۱
ته نحو اهش د بيا بادم وې
په نامه باندي حوا ۱ ۱

ستا د پينو لاندې جنت د دے
نيک اولاد له لوء نعت د دے
ته ريشتيا چي جي بها ۱ ۱
په نامه باندي حوا ۱ ۱

که ته لورې نور رحمت ۱ ۱
که ته نورې نوراحت ۱ ۱
د خاوند د کور رنبا ۱ ۱
په نامه باندي حوا ۱ ۱

دنجیل کور ۾ ٿو کيڏاره
د ڀڄو ۾ ته غمخواره
هر ٻيچي باندې قدر ۾
په نامه باندې حوا ۾

د انسانن په تخليق کيڻي
هان سره کوي خدا ۾ شامله
په رضا خدا ۾ رضا ۾
په نامه باندې حوا ۾

چي ستا کور پر ۾ آباديڻي
مال اوسردي ڪه زار ٻيڻي
ته د صبر انتها ۾
په نامه باندې حوا ۾

هغه کور گل و گلزار شي
چي ستا په کيڻي روزگار شي
ته د خوب زيرگي شفا ۾
په نامه باندې حوا ۾

هره سخته تپروي ته
نور تپد کور ابادوي ته
ته د صير انتها ئي
په نامه باندې خوا ئي

د کور پچې خه بامېر وي
که هر شومره په تا ډېروي
په خدا ئي ته بنگلا ئي
په نامه باندې خوا ئي

په تخليق کبې د انسان
خدائے ستا واغست امتحان
په رضا د خدائے رضا ئي
په نامه باندې خوا ئي

ممتاز داسې کار اونه شي
ستا نامه بيد نامه نه شي
ته ساده د دې دنيا ئي
په نامه باندې خوا ئي

خان ساته له هره توره د دنيا د هر پېغوره
همسې وې وړ خطا ئي په نامه باندې خوا ئي

بیا د اوبشکو زوردے ٲیوس مه کوه
وران ٲی ذریه کوردے ٲیوس مه کوه

ٲول بدن لوکے شولمه نه شو مه
دالاحتکه اوردے ٲیوس مه کوه

ته ٲی ٲی ٲی بکا سیا کتوله تلی
هغه محفل خوردے ٲیوس مه کوه

سترگی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی
ورک دکو خوردے ٲیوس مه کوه

مه کوه ممتاز ٲی بیا مه کوه
هرشوک ٲی مروردے ٲیوس مه کوه

24

په تورو نیمو شپو کې دینو نه شو مره خوښ کړي
یو بل سره چې اوشی. - اولونو نه شو مره خوښ کړي

د امة وایه چې ستا په دې خبرو زه پوې نه شوم
په تمه پمته ژبه بیانونه شو مره خوښ کړي

د مینې سوال جواب چې د یو بل سره پرې اوشی
که خبر دي که کچه دي د پوښو نه شو مره خوښ کړي

زموږ د صحبت قصه هم دلته نن پوره شه
زه ستا یم ته زما دې دا قولونه شو مره خوښ کړي

ارمان چې هغه تیر ساعت نو بیا په بېرته راشی
د مینې د کتاب زاپه با بونه شو مره خوښ کړي

ممتاز په صحبت کې تانه روستو پاتې نه شي
راخه د وفالار کې مزلونه شو مره خوښ کړي

راشه آشنا عمر مڃي ڪم ڏي رهه
ڌڙو ڏيئا ڪيئي مڃي توڙي ڏي رهه

ما جو ڇل ڌڙو ڀي ٿي ٿو اودو ڪرو
جو ڀي ڌڙو دسترگو نم ڏي رهه

نن چي مڃي رهه له وراهه شوڀي
ڌڙو ڏيئا مڃي جوڙي سم ڏي رهه

آسمان ڪيئي ستوري ڀي ٿي ٿو
ڌڙو ڏيئا مڃي جو ما تم ڏي رهه

مٿان ڌڙو مڃي ڀي ٿي ٿو اودو شو
ڌڙو ڏيئا مڃي ڀي ٿي ٿو اودو شو

دخيل ڪلي خپ ڪورونڊ

ننڍي بيا پيه زرهه وريبي ، دخيل ڪلي خپ ڪورونڊ
هغه گهري وڏي لاري ، هغه برڪوز مالتونڊ

ادبر دامن پيه خواڪي ، مونڙه لوڀي به ڪوڀي
نه پيه مونڙه ڇا اواز وه ، نه زمونڙه ڇا خاڪار وه

مور وپلار به ٽپوس نڪرو ، چي ته ڪوم هڻي وڻي ولاڙه
داجمات ديه ڪه ججهه وه ، چلن لاره ده ڪه ساره

هريو ڪورڪي به ماما وه ، هريو ڪورڪي به بيو وه
داهول ڪلهي يو ڪور وه ، داهول ڪلهي رور وخور وه

ڪه به ڇا ڪره بناڊي وه ، داهول ڪلهي خوشحالي وه
ڪه به ڇا ڪره خه غم وه ، هريو ڪس به سترگي نم وه

ڪه به جنڪ وه ڪه جهڪره ، يابه بل خه منله وه
مشران به ٽول راهول شو ، دهغو به فيصله وه

کشان به ٻي ملامت ڪرڻ ، پوي به ئي دوئي به هر صورت ڪرڻ
روغن جو ڀرڻ به زراوشوڻ ، دشمني به پاڻي نه ٿوڻ

مسافر ڪه به ٿوڪ راغلو ، چي به ئي کلي کڻي خپل ٿوڪ
ڊڄري ٿوس به ئي اوڪرو ، بيا به هلته کڻي ميلهه وه

دهر چا به دغه فرض وه ، چي دے اوڻ ۽ پاڻي نه ٿي
ڪڏھي بيان اوڪڻ شملِي وي ، ميلمستيا دي ددڪ اوشي

ڪله ڪله به ٻي پلار هم ، ڪورتنه راغلو پڻ تلوار هم
چي جمات کڻي مسافر دے ، چي راغلو د سفر دے

بندوبست دڊوڊه اوڪري ، خه پاخه ڪري خه توڏ ڪري
گوري اوڻ ۽ پاڻي نه ٿي ، زمونن ڪله به ئي خوڻن نٿي

نڪ ڪوربه خفه ڪڍ لو ، نڪ ميلمه به شرمڊلو
ڊڀڪ مينه ڊڀر عزت وه ، د خلوص نه ڊڪ آفت وه

نن ٻي بيا پڻ زرهه دريندي
دخپل کلي خه ڪوروننه

زما هغه وخت ياديني ، هغه خلق مي ياديني
هغه خلق چرته لارل ، هاغه خر کورون دوران شول

خهٔ بنگلي شوي خهٔ کورونه ، د پنحو خينتو برجونه
آکچ لاري پنخي شوي ، دهر چا بيلي کوخي شوي

ديوبل نه خان اونغاري ، خيل غمخوران له ژاري
دهر چا شوچر کارونه ، دهر چا شويل کورونه

نهٔ دور خور محبت شته ، نهٔ دپلار مورخه عزت شته
په نفرت هر چاته گوري ، دهر چانه دوي مرروي

هر يوکس دبل نه تنگ دے ، خيل پردي سره په جنگ دے
زما دوي ته زرهٔ تنگيري ، زما خيل کله ياديني

زما هغه وخت ياديني ، زما هاغه خلق ياديني
خدايه داخنکه ژوندون دے ، هر يوکس دخان نه تنگ دے

دمتاز داسي خان حاني شوه

پهٔ ژراهم سود نهٔ کييري

نن مي بيا په زرهٔ ورييري

دخيل کلي خري کورونه

مشران

پڇي زمونڊا مشران وو هغه خه شو
دڊي کلي پڇي زيرگان وو هغه خه شو

پڇي بي شانده مينه ئي مونڊ سره ڪوله
پڇي ڀه مونڊا به ڊرگرن وو هغه خه شو

مسلي جي به ئي زمونڊا حل ڪولي
نن هرڪار ته مونڊا حيران يو هغه خه شو

پڇي دهر غريب ڊپاره مور و پلار وو
پڇي ڊٽول کلي ڇلوان وو هغه خه شو

مستان مونڊا به چاله خه تسلي و رکرو
مونڊا بچيله ڊر ڊر پڙستان يو هغه خه شو

30

زما زبہٴ ماتہ کاسہ دہ
پرچی لور پہ لور ٿوڇي دي

د دردوتو د غمونو
خهٴ غمڙي شان قصي دي
کله صبر کله اويني کي
ننداره د زبہٴ گو مه

خهٴ پرېشانه دي ونٿونه
خهٴ پرېشانه وڙي شي دي

دا د اويني کو سڀا بونه
حوصلي به ٿي لاهو کڙي

په علاج ٿي نه پوهين م
د ژوند سختي مرحلي دي

31

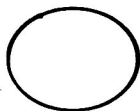
ستاد مینې مثال لاس کبې
په تیرو کبې یم روانه

تابه کوم خائے کبې پېدا کرم
اے زما خوبه جانامنه

خائے دزرونو خبردار دے
ته ددی نه خبرنه ئی

زه به تاله خدایه غوارم
اے زما یاره نادانته

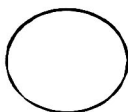
دجبونگری لوپی بنه دے
زه ئی اوینکو سره مل کرم

مخ چي رانه پٽ نه ڪوي خطائشي
مرهه به شم دغمه بي وفا نشي

تڪ خوزما زرهه ئي زما مينه ئي
پام ڪوهه جانيه دبل چا نشي

ستا په وعدو بيا دلته راغليم
هسي نه پرون پشاني رانشي

ستاد غمونو سره لوي کوم
مرا وو کلونو سره لوي کوم

ستا دراتلو په انتظار کيني کله
د پرو فکرونو سره لوي کوم

بي د غمونو چي نور هڅه نه لري
داسي بختونو سره لوي کوم

د خپل زړگي د تسلي دپاره
تېرو وختونو سره لوي کوم

د بيلتانه په تورو شو کيني ممتاز
د زړه زخمونو سره لوي کوم

34

داستا دراتلولا رې کلک بڼې ډېرې اوږدې شي
چې نه دې سوال بواب وي نه راتگ دې بيا پدې شي

داختله محبت د ټول زما د پاره خواست دے
اول دې خداے نه غوارم بيا رېبار باندې جرگې شي

زه بواب درېسي نکر م ، جانيه خپله داشه
زړه مې تانه گيله من دې چورکې مې کيلي شي

چې لوړ دېوال ته خښې نو بشکار پرې تې به دلرې
په دې چیتو ديوالونو دراز خېرې بڼې شي

ماڻه ڇي دمودو گيلي پٽيله ڪرو هواري
ڇي خدا خدا ڏوڏون شي رنگيني ورجي شي شي

دا ساخفگان په هائے دے، خوز ما به هم برن اواري
ڇي ته راشي زما خواله نو ياري دي گيلي شي؟

ممتاز درته دانگ وائي راڇي صلح او ڪرو
ستامينه سيلاندرده په هر بنگي مح لسي شي

نوې دنيا

راځه چې دواړه ځان له يوه نوې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه بڼه دنيا جوړه کړو

دې دنيا کې هېڅ نشته غموږ دي فکرونه دي
دې دنيا کې هېڅ نشته دردونه تکليفونه دي

دلته مينه نشته خداييگوشي هوسونه دي
دلته مينه نشته دلته خوشي مطلبونه دي

دلته څوک د مينې اصليت نه هم خبر نه دي
دا خوځناور دي ته به وي هېر و بشرنه دي

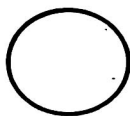
راځه چې دواړه ځان له يوه نوې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه بيله دنيا جوړه کړو

يوه داسې دنيا چي پکښې د واره زړونه يوشي
يوه داسې دنيا چي پکښې دوه روحونه يوشي

هلته کښې به ته اوزه ديوبل ځني قربان شو
هلته کښې به مونږه دخپل خون زړونو درمان شو

راځه ممتاز چي د واره يوه تمې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه ښکلې دنيا جوړه کړو

38

ستاد مینې مشال لاس کښې
په تیرو کښې یم روانه

تابه کوم خائے کښې پیدا کوم
اے زما خوبه جاتانه

خائے دزرونو خبردار دے
ته ددی نه خبرنه ئی

زه به تاله خدایه غوارم
اے زما یاره نادانته

دحبونگرې لوږې بنه دے
زه ئی اوښکو سره مل کوم

محلونہ بہ زہ خہ کرم
چی زہ یم پکینی پردستانہ

ممتاز ستا نصیب خراب دے
کہ تہ فکر ورہ اوکری

خپل جانان دی تپوس نہ کری
گیلہ مہ کرہ دبل چانہ

*

ذره ٻي هر وختي ڇو بيڙي
هڻج علاج ٿي نه ٺڪاريڙي

ڊي خيل ڏوند ته ٻي حيرانه
ٻي ٻه ڇه سخته ٿيڙيڙي

ٺاڪوڊي ڊي ٻي راياد ڪرم
دباران ٻه شاني ٺاڪم

دغموڻ ٻه مگرداب ڪنڀي
ٻي ڏوند ڪشتم ٺاويڙي

ٻي ٻي اوي ٺاڪري خو
اوس دخلقو ڪاروبار شو

د دنیا په دې بازار کېږي
اوس هم د سودا خوځيږي

ستا یادونه زما زړه کېږي
و آسمان له ستورو ډېر دي

ته خبر نه یې جانيه
زما زړه تومره خوبديږي.

ممتان ټوله دنیا چاڼ کړه
یو همدرد یې پیدا نه کړو

چې غمونه ترېنه واخلي
داسې ټوک نه پیدا کېږي

تمغہ امتیاز دِ مبارک شہ

خپل خاوند عبد جا مغموم تہ دمغہ امتیاز یہ اخستو
— عقیدت پرزوئی — (مستان)

اے دلور ہمت انسانہ
ستا ہمت تہ ہی سلام دے

اے پہ ہر چا مہربانہ
ستا عظمت تہ ہی سلام دے

تہ پہ کلی پہ وطن کینی
چی پہ بنہ نامہ یادبری

کہ دے دور کہ دے تریوردے
تہ دھر چا پکاربری

تہُ دڪوڀي خاورڀي جوڀي
تا کڀي ڪبر غرور نشته

په دشتيا ڇي فرسته ڀي
ستا ڪتو کڀي ضرر نشته

ڇي هر ڇاڪي کڀي ته نڀي دسوي
په تا فضل دالله دے

مبارڪ شه سلامت شه
دا آوز له هري خوا دے

زڪ غازی، شعیب ته ڪورم
خوشحالی نه په خندا دي

ڇي ضياء ڀي هم ڪورنل شو
نعمتونہ دالله دي

شکر او باسمه چ پرزۀ
خدايے تعالیٰ ته په سجده شم

پول غمونه رانه هېرشي
په الله الله اخته شم

خوشحالی دې خدايے نصیب کړه
اے زما د ژوند ملگریه

مبارک شه مبارک شه
دمتار د سر ټیگریه

خوښدو روښو او چچوته
دا اعزاز دې مبارک شه

ته لائق د دې اعزاز وي
دا امتیاز دې مبارک شه

نه به د باران نه د ږلمې نه د سيلې قيصې
مانه به ته نکرې اے آشنا ډېې وسې قيصې

زه به ستا خبرو ته بگاڼه صبا غونډ غونډ شمه
ته که پکښې نه کوې آشنا چرې پر دی قيصې

ماسره خوشه ورځې دا غم ډاډ لایه چې
هسې نه ټوک او کړي ستا زما د آشنا یې قيصې

يوځلې په مونږ که هغه تېر وختونه بیا راشي
اوبه کړو یو بل ته د خوانی ادد مستې قيصې

مینه نوسور اور ډسري لېږي دي زه یې اوسومه
ماسره خو نشته د خندا او خوشحالی قيصې

نن که چرې ژوند وه دهغه وعدا رشتیا شوله
اوبه کړي مټان ته خو د مینې پخوانی قيصې

خپل قسمت نه خير نه دُم
چي به داسې خراب هم وي

چي آشنا به جدا کيږي
ژوند به داسې عذاب هم وي

که په لنډو لارو لار شپي
نومرل ته نه دسږن ږي

د پټو ټولو په لار کښي
لختي هم وي اعراب هم وي

ستاد پير به کار اونه کړي
د تقدیر مالک نو هم شته

د تندی د کړینو ځان له
یو جوړ شوے کتاب هم وی

د خدائے ورکړه چې یها ده
ممتاز شک پکښې اونځه کړې

د غریب عاجز ناداره
په تندی کښې محراب هم وی

توگل په الله اوکړه
داروان شه د زړه سره

په دې تکو تورو شیو کښې
خلید ونکه مهتاب هم وی

قسبت

هغه پيغله ڇي ډېره موده د يو په نامه ناسته ده - او بيا
بل ته ورترغاره کړې شوه - (ممتاز)

ستا په نامه ناسته اوس د بل شومه
زه دکه کورۍ ادل بدل شومه

اوسوزه قسمت د لوبو اوسوزه
څنگه رنگ په رنگ خاورې نجل شومه

زه پټه لومې پټه مېسه شومه
زه ڇي د نصيب په اورجل بل شومه

تخت او تخت خود ورپه د خدایه لاکټي دي
ستره ددي ژوند د سخت مزل شومه

هره یوه ورس د بېلې سخته وي
پانې پانې زه کله دکل شومه

گرځم په خيالونو په سوچونو کې
څنگه ناخبره زه د بل شومه

کوبې د قسمت ممتاز وراينې نه
شومه زه واده خوپه کوم چل شومه

خیالونہ وسوسہ

سیم پہ کومہ ہوا مستہ
زرہ پہ کوم خیال کبھی روانہ

»نیاپہ» ہی بازار کبھی
ناخبرہ» خپل حاستہ

ماوہی چہ تل خوانی بہ وی
پہ رنگ رنگ خوشالی بہ وی

نہ بہ غم نہ بہ فویا» وی
ہریوکس بہ پہ زرہ بنا» وی

مور پلار به وي خپلوان به وي
خوابه ښکلي دوستان به وي

هم به کور هم به مالت وي
ډېر به مينه محبت وي

نوچي رودو دخت تير يري
نوغونه يي ډير يري

نه يي پلار اونه يي مور شته
نه يي دور شته نه يي خورشته

نوښدي روښه يي جدا دي
هغوي ټول دبلبل چا دي

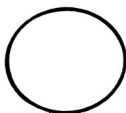
تصوړ کښي يي گرځي يري
د بابا کور يي يادي يري

په خوبو خو کښي يي راشي
په ژړا يي شپه سبا شي

دې نه پس به خه رنھا شي
دې نه پس به خه ښکلا شي

اوس دمرگ راسره غم دے
اوس مي خدايکو عمر کم دے

ممتان خدائے دي عفه اوکړي
اوس خوهر وخت دا دعا کوم

تاله به لاليه په ليمو درشم
تاله به په غنوپه اغزو درشم

ته د اختر مياشتې بختورې ته
ستا کتوله زه به په يلو درشم

ماته پخواني خبرې مه يادو
زه به هم بيا جانه په گيلو درشم

ستا خفگان چې ياد کړمه پښېمانه شم
زه به اوس لاليه په جرگو درشم

خان به په پروفې کښې راپټ کړمه
زه به دې ديدن له په پر دو درشم

تاسره مټان چې وعده کړې ده
تاله به د غنوپه چچو درشم

کور د بیلتون خورشه دای خه اوکره
اوس پی دے دنیا کبی زره لگین بی نه

زه دی پیه دیدن پی رنخوره شوم
ستا دراتلو لارده پی لنویر بی نه

راشه داختر ورخ به رنگینه شی
بی له تانه زره پی خوشحالین بی نه

ماله پی راچی نوپه رهنا راشه
تکو تورو شوکتی دیدن کین بی نه

ماپه گودر دک منگه بیا کبشودو
ستا دشملی ول راته بشکارین بی نه

ستنا زما خبري ڏي اوري راوري
ويمه جي ريار ڏي حصارين نه

زه به ڊاگيلڪ درته بل وقت اوکرم
خدا ٿيو پڻ ڪيلو شوڪ خوشحالين نه

ماسم ڊما بنامه اوري بل خور ڪرلو
راشه پڻ تيار ڪئي شوڪ بنڪارين نه

ڪله وڃي ڊرحم اوڪله نه ڊرحم
بنه شوه جي ممتار لپوني ڪين نه

دَکَلو لختَه

په لاره چي ٿوله رپيبي کنه
پنڦله يواچي ده ويرپيبي کنه

جاننه ډکي سترگي نه او چتئي
مرکي ته گوري چي شرميبي کنه

د تور اوريل گلان چي پٽ کره دو رو
د روڻو خور ده بد ناميبي کنه

په سڀيتو لچو چي بنگري مزه که
دَکَلو لختَه ده ماتبيبي کنه

پرونه چي تاؤ کرو له خان نه ممتان
کلمی ده پامنو کٽي پتبيبي کنه

ماتہ تو پئے سترگو اشارو خبرې مکوه
ماتہ دچا مخکني دگيلو خبرې مکوه

هرخه چي ته واي راته اووايه پئه داکه نن
بيا راته پئه لارو پئه کوخو خبرې مکوه

ستازمادوزهار د خان پئه دي باندي لږ پوي کړه ته
ماسره د خلقو د جرگو خبرې مکوه

اووايه پئه داکه نن چي هرخه ستا پئه زه کني دي
بياد بچوسو لاندي داوچو خبرې مکوه

ژوند تو زمانيل د مے پئه نېته باندي به ختم شي
ماتہ ددعا او دخپرو خبرې مکوه

زه د ممتاز مخکني پئه شېبو شېبو ژر لے شم
ماتہ دسلگو داسوپاو خبرې مکوه

دور

دازما دسترگو تور دے
دازما دابسی زوئی دے

پئے آبار دبا با کور دے دازما دینئی رور دے
ما به غبن کینی لو بولو، ما به هر خائے گر خولو

دازما دزرهٔ به کور دے
دازما دمیبئی رور دے

چرتہ دے خوشحال دلو، ما به هلته رسولو
پئے دنها پی دمور کور دے، دازما دینئی رور دے

دے چی لوئی شولو عاقل شو
نو زما حق کینی جاہل شو

اوس زمانه ئي زره تور دے
دازما دميني دور دے

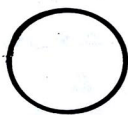
زما هم ترې زره خفه شو دگپي نرپس گيله شو
چي بي وچي دے مرور دے، دازما دميني دور دے

دور دخور لويه اسره وي
چل تهر کيني به دازه وي

په اباد دبابا کور دے
دازما دميني دور دے

چي په يو غن کيني لوئي شوي
هغه کله جدا شوي

دشطان هسي مخ تور دے
دازما دميني دور دے

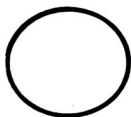
زرڳا ٻي دے دعوڻي خه ڊکائي نه خو جو پنه دے
ستا غونو دل کړو اے لاليه نور د زورنه دے

ته خو زما ژوند ټي زما زرڳا ټي زما مينه ټي
خه واپي زرگيه زرڳا ټي تانه خدايگو توره دے

کله چي ټي ياد شي تو ټي اوبسکي ټي له سترگو ټي
مابه به دې پوي کړي ستا په سينه کښي خواورنه دے

ته چي چرته خوښي ټي زه به عمر تېروم هلته
زه به ستا رضا کوم جان دې کښي خه پېغور نه دے

ته چي د ممتاز سره د ټول عمر لوڼونه کړي
دا دنيا فاني ده دلته ټول عمر له کور نه دے

ستا د مینې > دریو ټکوپه قلا، کښې یمه ناسته
شپه ورز پکښې تېروله > پردی خور ته یمه خلاصه

د آسمان ستورو ته گورم، ستا په کتبه دوی پوښی
جانم نوموړي بختور دی، درته گوري بی وسواسه

ته چی کوم وطن کښې اوسی زما زړه به تاسره وی
ژوندی تاسره تړی ستا زما مینه ده راسته

ما د زړه کچکول کښې ایښی ستا د مینې خیراتونه
بڼه کوزان په زما کښې کښم ناسته که ملامت

په سینه باندي به درشم ستا مقام که را معلوم شو
د ممتان د و مرکه همت شته هسی نه چی ده ناراسته

دَاخْتَرُورْحُ

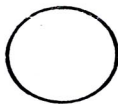
دا چي دي خُلي اختر وە ثومرە بِنه وە
چي راغلي مي دلبر وە ثومرە بِنه وە

ما دژوند خوانە پە وارە قربان کړي
شپه شوقدر ورخُ اختر وە ثومرە بِنه وە

مسافر اشنا چي راغلو زه داچە وم
که به کورکه به بهر وە ثومرە بِنه وە

ما پە لپو به منگه راډ کولو
دے چي ناست به پە گودر وە ثومرە بِنه وە

دممتاز لاس به يي نيولے وە پە مينه
ثومرە بِنکله مان يگروە ثومرە بِنه وە

ستامینه می پکارده نور می هنج نه دی پکار
دنیا دی ستانصیب شی زمانشته په شه کار

بپگاه می د آسمان ستوری په چپه نوله شمیرل
مطلب می بل شه نه و و مه ستا په انتظار

هر شه رقیب وایی زه له تا کله صبرین م
بس ته می د زره سر می نور په چا نه کوم اتبار

د مینې په یا غچه کینې می یوکل په تخینه کړه
بددم به می په اوریل کینې یا جوړوم به ترپنه هار

ستامینې همتاز خیل ژوند باند می ستوما کړه
یوتنه زما پکار می نور می هنج نه دی پکار

د آسمان لمنې سرې شوې
د ماښام تېرې خورېږي

ستا په طمعه یمه ناسته
شپه به خه رنگې تېرېږي

د راتلو تکل دې اوکړه
چې وعده دې هېره نه شي

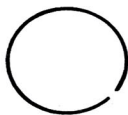
بې له تا د زرگي سره
په ماخدا اېگو شه چل کېږي

د سحر نه تر ماښامه
زما دغه بس یو غم وي

هسي نه جي لوظه نه شي
ستا اقرار دروغ بنڪارينِي

دممَٽار به ٿومره ٿونءِ وي
پڇي ستا نور انٽطار اوڪوي

بس اوس خيل وطن ته راشه
زريه هِي تاپسي شوڪينِي

په هرڅه به تېرېږي - دنېک نو اکه دې نه وي
چې زړه دې پرې رغېږي - د اشناکه دې نه وي

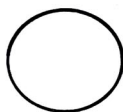
دا کور دې اے جانيه - تل په تا باندې آباد وي
چې ته پکښې گوځېږي - د دنيا که دې نه وي

باغونه سره کلونه دې همېش تر و تازه وي
بلبل دې په چغار وي - ديورا که دې نه وي

دا ستوري د آسمان دې همېشه داسې پر قېڼي
باران دې درحمت وي - د بربېنا که دې نه وي

ما مه پرېږده يواځې اندېښنې رانه چاپېر شي
هرڅو که خالق ډېر وي - نو بس ستا که دې نه وي

ممتاز د پښتني مېرمن - پروڼه بدنامه شه
که څوانه که زړه وي - د حيا که دې نه وي

وارخطا وارخطا گرخم
سودائی شوم نه پوهېم

ته په کومه ډډه لاري
زه په تا پسي گرخمېم

ماپه دي خبره پوي کړه
دالفت انجام به داوي

مينه اوردے سور انکار دے
زه شپه ورځ پکښې سوزېم

وم کلونو ته په طمعه
دچمن هي ابياري کړه

گل زمانښ کښې نشته
زه په دي باندي پوهېم

خيل خيلوان

راڻي خيلر خيلوانو ڀڄي نن ڊڀره مينه اوکڀو
مرگه نو راروان دے ارمانونه به بيا اوکڀو

ڀڄي ڌارو ڀڄه يوبل ڀڄي بيا روستو نو ڀڄه خه
ڀڄه ڌونڊ به ٿول يو خه ڄو ڄو ڄو ڄو ڄو ڄو ڄو

هغه وراڻي مسئي اوقصي به کڀو راسه ڀڄي
ڀڄي موڙن ڀڄه يو خه کڀن و لڙ سوڀونه به ڀڄه اوکڀو

منم ڀڄي ڄو کڀي به موڄي زرو نو کڀي يوبل ته
يو خه ڀڄي مڃاڻ ڄو نو کارونه به ٿول ڄو ڄو

دا استاد زره خبه ڀڄي زماڊ پاره مرگ وه
زماڊ پوڻه کڀل ده نور جنگونه به ڀڄه نه کڀو

را حئي چي بيايو حائے شو ديوييل سره په مينه
گيلې ماڅې به نه کړو و حوصلې به ډېرې او کړو

د ملک او قام د پاره دېنگې کار پکار د
چي ياد شو په دنيا کېنې تېس ونه به ډېر او کړو

مستان دېخوا نو خلقو به څنگه بڼه مل و
اوبه په ډانگ بيلينې نه ، نعره به دغه او کړو

لوپتہ

تہ چي پئ سر لوپتہ و اچي ڊبره بنه بنڪارين
پنٽي پيغلي دحيا يوه بتوتہ بنڪارين

دينگرو ڊڪ لاس چي اوچت ڪري سردِي پتہ ڪري کلي
الله گواهه دے ماتہ سمہ فرشتہ بنڪارين

ديلار پئ مڪيني چي گرڇيڙي لڪه حوره چي چي
چي سردِي پتہ وي ڏرونوا کيني گلدستہ بنڪارين

دالوپتہ خوستا د سردا خه له گوري ورته
په سرِي و اچو چي بنه پتہ په پرده بنڪارين

شرم حيا دي ستا په ختہ کيني اخلي وي بس
په دي خويونو به هر چا ته نه ڏرنه بنڪارين

په سردِي و اچو لوپتہ خان پکيني پتہ ڪره کلي
ممتاز درزار شه گوره ٿومره خو خسته بنڪارين

خط

ماتہ دے پہ خط کبھی خدائے خیر چي خیر لکي دي
ہنچ پري نہ پوہنم چي دي خہ راتہ و سيلي دي

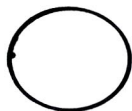
کہ دادی وي لکي چي ما پسي ڈر پرہ مہ
دا خوشي خبري خوما پري اوريد لي دي

ستانصحتونہ زہ پلو پوري ٲول اوترم
تہ چي راپہ ياد شي ٲول مي ہغہ و ستندي دي

خيل وطن تہ راشہ دجوارو دوری دپرہ دہ
و لي دي جانہ کوي بل ھاے ارو لي دي

داد خواندی شپي ور چي بہ ہچري بيا رانتي
تا پسي ممتاز دپرہ سگوسگوزر لي دي

72

د ژوند جو سنگره کښي وږ پرېمه زه
دا پي له تا وار خطا کښ مه زه

د هر ارمان گروان شلېد لے وينم
که په محل کښي هم اوسېرېمه زه

ماته جوړه جوړه غمونہ ښکاري
تانه چي کله جدا کښېمه زه

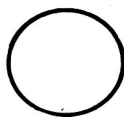
د قدر دانو قدر دلته نشته
داسي وطن کښي حصارېرېمه زه

۷۳

دېلبلا نو چالې مې وړانډوئې
په دې ګلانو خفه کېږمه زه

لا ليه مالګه ناګهاته راشه
په انتظار کېږې دې کېږمه زه

په مټان هغه وخت قیامت وي ځانه
تانه پي څه وخت جدا کېږمه زه

زما دزرهٔ په آئينه کښې ته ټي
د ژوند کتاب هرې صفحه کښې ته ټي

دا ټي لټا خو هان نيمگړې گڼم
زما د ژوند هرې لمحې کښې ته ټي

بغير لټا به ژوندون څنگه لټروم
زما د زرې هرې حصه کښې ته ټي

زما د مينې امتحان اخلي ته
زما د ژوند هرې قيصه کښې ته ټي

ممتاز دې اوس د زرې پر دو کښې پټی
چې رقيبانونه پرده کښې ته ټي

حُنِي خَلَق

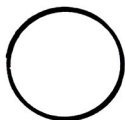
کينه وردي زور وردي حُنِي خَلَق
ڊپر پڻه کبرپڻه غرور دي حُنِي خَلَق

چي پڻه وينو د انسان هم نه مڙيبي
پڻه دنيا کښي حُناور دي حُنِي خَلَق

چي دنيا ٽوک دعقبلي دسره زار کږي
گوره ټومره بختور دي حُنِي خَلَق

چي بگاڙ سبا د خدائے ياد کښي مشغول وي
خدائيگو هر چانه بهتر دي حُنِي خَلَق

ممتازن ورشه پخپله ئي پخلا کړه
چي له تانه مَرور دي حُنِي خَلَق

شته په سپرلی کبني دپر کلونښته دے
نوما دپاره دپر غمونہ شته دے

سپيني سپون مي ڪله ميگه جوړي
ستا په زرگي کبني هم داغونہ شته دے

دخيل اوريل دا پيچ و خم چي گورم
دومره قسمت کبني زما ولونہ شته دے

دپر ټوگند ونه خودي اوکړه جانہ
لا د ممتاز زرگه کبني شکونہ شته دے

تہ پي پکيني نہ پي اشنا زہ پي خلقو خہ کوم
سترگي پي رندي شہ زہ پي دغو سترگو خہ کوم

تولہ شپہ پي طمعہ يم سکرکيني سترگي پي کرم
راشي رالہ نوب کيني زہ پي دغہ راتلو خہ کوم

زپہ نہ زپہ تہ لاروي قول عالم راتہم داواي
تا پي لارکيني پريبنوم زہ دزپہ پي لاروخہ کوم

مور

په فکرونو اوسوچونو کښې

۱. ښه زما لخت جگره

۱. ښه زما د زړې سره

۱. ښه زما دسترگو توره

۱. ښه زما د زړه ټکوره

په چې ته نه وې پېدا شوې

په نامه وې تش يا د شوي

زه به ستا ومه په طبعه

خلاصه وم له هر غم

په خيال کښې په سوچونو کښې

ستا ځاکه مې جوړوله

بس د مینې يو دنيا مې

په نظر کښې چو رېښه

تصویر کښې مې لوبو لے

په شکل به مې گوتو لې

په سختو او تکليفو نو

راغلې ته په خپل وختونو

ستا خندا زما دپاره
بهارونه نمورېدل وو
ستا ژړا زما دپاره
کاینات نسکورېدل وو
ستا په سترگوبه پو کېدومه
په هر حقوي دې رسېدومه
ستا زما تر منځه کله
خه عجیبه شان رسته وه
د فکر ونو او سوچونو
یو عجیبه سلسله وه
چې چې وخته اوده نه شي
چرته او بڼه پاتې نه شي
هسې نه وي خوب درغله
چرته کټ نه شي لوېدنه
نموچې لوی شوې د زړه سره
زه دې فکر کېم او تره
هسې نه بهرته لار شي
خه ضرر درته پېښې نه شي
زما زړه کېنې وسوسې وي
زما دغه دغه اند پېښې وي

گني ته اوس بسه عاقل ٿي
هسي نه ٿي نا قابل ٿي

تو ڀه سڀينه بڙيره زوئ هم
مور ته هسي ماشوم بڻڪاري

زويه خدائے دي نگهبان شه
هر مشڪل دي تل آسان شه

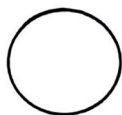
ٻي مور مره شي ٻي ٻوئ شي
ٻي دنيا کڻي ٻي اسري شي

بيا دمور قبر ته ٿاري
شپه او ورڇ بيا داسي وايي

موري تا پسي خفه يم
ٻه دنيا يواڻي زه يم

تو مور اوس ديانه لاره
را به نه شي بيا دوباره

ممتاز اوس به خفگان شه ڪري
ٻه ٽي وخت به ارمان شه ڪري

د بڼو د سر د پاسه
بوج د اښکو مې درنيرې

زه د خان نه خیرنه يم
تر مې اوښکې مې تخيرې

ستا د يو ترخې خبرې
زور مې دومره زړه له ورشې

لکه ټوک د غر د سر نه
چې په زمکه راغورزيرې

د بنگړو شرنکار مې اورې
د سلگو مې خبرنه شو

ا زما ساده جانان چې
په کوم جهان کېنې اوسيرې

نن د باران شپبه او بده شوه جوړې
د اوښکولار په مخ خوره شوه جوړې

د تودو اوښکو زور کمېږي رو رو
د امیدونو شمع مړه شوه جوړې

نن به ورځم د یو تپوس د پاره
د صحبت لاره کزه شوه جوړې

وهم چې د سین په چپو ځان لاهو کیم
بنکاري نصیب کښې مې تیاره شو جوړې

ممتاز په هر چا د پر اټبار کولو
حکله خو هرخوانه خفه شوه جوړې

بڻه اخلاق

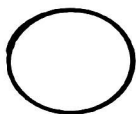
لارې او کوڅې درباندي ټپې ټپکاري
ته چې مشرکشر ته سلام کوې

نه دې په دولت او نه عزت کم شي
ته چې په خوبه نوله خوب کلام کوې

بگرځې ته په مزکه خواسمانې ته
ته چې د پردې خپل احترام کوې

ته به د مهر چا زړه ټپې اوسينې تل
ته چې بڻه خملت په هر مقام کوې

زه ممتاز له تانه خفه کېم نه
ته خو نصيحت ماته مدام کوې

په ليمو بامندي راواوړی
په ننگو اوبنکې خورې شي

په مگړپوان بادان باران شي
په خولم کبني ې راټوې شي

د زرگي په غم بناده کبني
ددې سترگو پوره لاس وي

کله خاندي به ې واره
په ژرا به کله سرې شي

دانمکيني اوبنکې مگورم
ټوې ترې راته بنکاري

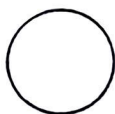
ماڌ زرهه غم پيٽه ڊه سائله
دوي پنه هه تودې تودې شي

زه خو هر چاته دا وایم
زما هنج غمونه نشته

نوبيا زرهه جي داسي وئي
اندرون ذري ذري شي

چي ذرهه په رنج اخته شوم
نو زه پوي شوم جي هه چل ڊه

مستان اوس په دغه لوي شوم
چي جي هر چانه کيلي شي

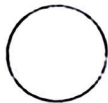
کیلہ دے پہ سر سترگو، دے کپے سرہ بہ گورو
نن راشہ در رکہ سرہ دے قصے سرہ بہ گورو

راخہ در قیبا نو پہ سر، توری خاوری واپوہ
راشہ زمانوالہ، دے پتئی سرہ بہ گورو

زما وستا تر پنجہ، در قیبا ہواوخہ کار نشہ
خپر دے اے جانیہ دے لا بچے سرہ بہ گورو

ماتہ د بیلتون دتوروشیون خبری مہ کوہ
اوس خورنیا ورخ دہ دتیری سرہ بہ گورو

خیال کبھی مے دورچی، او د شپی مے پہ نو بونو کبھی
ممتاز در نہ لوکے شہ ستا و عدی سرہ بہ گورو

ستا مينه لاليه دروغترنه شوه
لار د صحبت راته اغزنه شوه

ثومره په اخلاص ياندي درغله وم
هره يو خبره ستاشکمنه شوه

تا پکښې گډون د فرېب وکړلو
ثومره پاکه مينه وه خيرونه شوه

نه زما زاري نه مې منت مې
مينه دې لاليه کبرترنه شوه

ته نو په قدم قدم جي لوظه شوې
خکه خو ممتاز دومره غمترنه شوه

لور

مستہ مستہ گرچی جوئی وایہ پتہ کوم خیال ئی تہ
خاندی خوشحالین ئی، دبابا دکور مشال ئی تہ

تہ چي شوئی پيدا نوهغه ورخ نه دبل چا وئ تہ
تہ بناسته کونتره ئی، ناسته پتہ دپوال ئی تہ

ستا طلبکاران خوجوئی، هرخائی ستاپه طمعدری
خان نه خبرنه ئی چي راگره پتہ کوم جال ئی تہ

تہ دمور ملگری دبابا دسترگو تور ئی تہ
تہ دسپوز مسم خور ئی او پوره پتہ خیل جمال ئی تہ

تا دبابا کور پتہ خیل هنریان دی دنها کپرو
ثوک دی خوش قسمته چي دچا راوتے قال ئی تہ

تہُ غُبرِت د دونو د بابا د سر شملہ یُ تہُ
چر ی سیکہ مہ شہی پد رشتیا قیمتی لال یُ تہُ

تہُ د پردی کور یُ مور د ی ہر وختی پر پستانہ وی
تہُ کہ پتہ گودر یُ یا ولایہ پد دہوال یُ تہُ

خہ او کرمہ لوری د اد خدائے اور سول لاریہ دہ
خدائے د ی جدا مکراہ جو جدا رانہ فی الحال یُ تہُ

تہُ بہ شہی دادا زہ بہ د ی کور کینی سودائی شہ
مگر حتم بہ ہول کور کینی چہ بہ لوری پد خہ حال یُ تہُ

تحت خوبہ زہ د کرمہ خوبخت د ی در لہ خدائے در کوی
شہ او ور ح می خدائے تہ ممتاز د غہ بی یو سوال دے

شپه د انتظار

غمه نیمه شپه وه هر طرف چپه چپیا وه
د سڅې ابادۍ نه جوړه شوې یو بېدیا وه

وعدۀ یې وه د راتلو ځکه زه وم په انتظار
یوزۀ ومه پرېستانه یوزرکے ده په درزار

خان سره لگیا وم هم کول هم یې رپېل
ستوري په خندا وو خندېدل او مسېدل

ډېره اوږده شپه وه په هېڅ رنگ نه تېرېدله
یوه یوه لمحہ لکه د کال به تېرېدله

زړکے یې په درزا شو خه کشا یې واوړېدله
ماوې جوړې هغه دے خو پشو وه ز غلېدله

ناخا پيه ٿوڪ ڏيوڪا پيه لاس زما پيه لور راتللو
خدا ايلگو چي ٿوڪ نه ڏو اورڪه وه الوتلو

پر پوتنه ڪٽ ڪٽي ٿه پي ڪانه غونڊي ڏمه
زڪا پي لونهه باندې حيرانه غونڊي ڏمه

سترگو ڪٽي ٿي خوب وه خوزمه وه ننا قران
حيرانه وم چي ٿه ڪله به زرمه شي پيه قران

پيه ڊي ڪٽي ٿي نظر شو ستوري ڊاسي پر ڪدل
ڊري ڊري ڊيوپي ڊي چي اسما ڪٽي بلبل

سپون ميري تر نظر شو پته پته خند بدل
ماته به ٿي ڪل نري نري به مسدل

پي شمير ڊاڙه ستوري ڪر چاير ترې تاو بدل
په شمعي ڊٽنگ غونڊي ڊي نه زار بدل

دنيا ڊسپون ميري ڪار ڊي لکه شمعه بلبل
ما ورته ڪانه او خدا ايلگو چي ڊا مسدل

ما وې پېچې اے سپوږمه زما آشنا نه خه خبرې
اے بنگلې سپوږمې دېې و فانه خه خبرې

سره شوه په خندا اورا تر شوه داسې گويانه
واوره دچا او د وفا قصه له ماته

زه هم په زړې کې ستا په رنگې يوارما لرم
زه هم يو آرزو او تمنا د تا په شان لرم

ستا که په زړه کوي مسيدلي پر مرونه دي
زما هم دادي زړه باندي يو تو سوي داغونه دي

ما هم د وصال په طمعه غرونه نرولي دي
ما هم انتظار کې د پر عمروندارولي دي

ما هم په دې لار کې دېرې شې شو گيرې کړي دي
ما خو دې نه سختې سختې هم لا ترې کړي دي

ما دچا دپاره مسېدل هم ازده کړي دي
ما دچا دپاره خندېدل هم ازده کړي دي

زڙه ٿڙي غفله شوڀي مورو ترپنه ٿله ڀيم
ڊي دنيا نه لڙي ڊڙو ڊڙو ترپنه ٿله ڀيم

ڇي زڙو ڀي صبر نه شو آخرييا ورله راغله ڀيم
اڀني ماته گوري ڊاڊي پيا ورله راغله ڀيم

خونٽي ڊرائلونه ڊي نونه راڃي آشنا
خدا ڀيگي ڊي نه ڀي به خه راڃي آشنا

اڄي ممتاز اوڊه شه ٿول فڪرونه ستا عبثي
مه زياتو غم ڊي ڊاغونو ڊي هم ڀي ڊي

ڀي ڊي کڀي يوني غونڊي چيه ڊهو راغله
سترگي ڀي شوڀي پڙي پڙي راڀانڊي راغله

اوڙو ڇي شوم اوڊه نو ڊغونو نه شوم خلاصه
ڊڙو ڊمه سترگي ڊفڪرونه شوم خلاصه

سڪرچي شوم راويغله نوستومانه غونڊي ڊمه
ڊي خيل سوي قسمت ته زڙه حيرانه غونڊي ڊمه

لُوبِي

تہ چچی جدا زمانہ گرجی دایہ خہ شی
جانانہ بنہ بہ نہ شی کہ زہ درنہ خفہ شوم

زما د دوارو سترگو توره
دابی لہ تا یمہ شمکوره

ستاپہ لیدومی دزرہ کلی خوره شی
جانانہ بنہ بہ نشی کہ زہ درنہ خفہ شوم

ما وہ ژوندون تاسرہ ترے
اوس رانہ گرجی جدا وے

ستاپہ جفا بانڈی می دہر زہ کے خفہ شی
جانانہ بنہ بہ نشی کہ زہ درنہ خفہ شوم

دا ژوند خوبیانہ راجی جانہ
ولی جداگرخی زمانہ

چی مونہ جدا یو دغمان زرکے بہ بنہ شی
جانانہ بنہ بہ نسی کہ زہ درنہ خفہ شوم

مانہ دزپہ پتہ لار نزدی شہ
غم می شی لری پتہ دی پوی شہ

تہ مالہ راشہ چی داغر غمان کچہ شی
جانانہ بنہ بہ نسی کہ زہ درنہ خفہ شوم

ممتاز پتہ دغہ نہ پوهیری
جانہ کیلہ دی پتہ خہ کی بی

دیمنی لارہسی نہ نیمہ لار کینی دوا شی
جانانہ بنہ بہ نسی کہ زہ درنہ خفہ شوم

96

لوبه

جانانه کله به راجي زړه ې ژريږي
بي تا، نه قلاړينې لاليه کورته راشه

په ژړا ژاړم سود ې نه شتي
بېلتون ې اولي په زړه غشي

دا ې لتا ې جانه زړه کله صبريږي
بي تانه قراړينې لاليه کورته راشه

ستا جدایي ده ډېره گرانه
دنیا په ما باندې ده ورانه

بکه باران غونډې مې اوبنکې راڅڅپړي
بې تانه قلارینې لالیه کورته راشه

ستا دراتلو به څه حاجت شي
د جنازې کټ مې چې اوچت شي

مړي بیا کله په ذرا راژوندي کېږي
بې تانه قلارینې لالیه کورته راشه

فرياد

زه به خه درته بيان کرم
حقيقت به درعيان کرم

ژوند هي خه رنگي تيريبي
بس يو پته دے کميبي

کله کله فکر اوکرم
خپل ژوندون ته نظر اوکرم

ماشورچه ده چي تاويبي
بس يو پته دے کميبي

هر يو کس په دې دنيا کښي
ژوند تيري په دې سودا کښي

چي به هرڻه زما کيڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

په چا بنه وختونه راشي
پتول غمونه ترې په شاشي

په هرڻه الله پوهيڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

مٿان دغه بس يو کار ڪه
غم دهر چا په هان بار ڪه

خدا ته په دغه خوشحاليڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

شاهینے

دخپل زوئے کرنل ضیاء (رچی پائلت دے) دا ڈکیرنہ

۱۔ شاہین پچھ، اے دھت زویہ

۱۔ پھ رشتیا پستونہ، اے دغرت زویہ

۱۔ جذبی خاوندہ، اے دھوا زمریہ

۱۔ ارادی خاوندہ، اے دفضا زمریہ

۱۔ ستا ارادہ پخندہ، ستا ارادہ منمہ

۱۔ جذبی نہ دکہ، داستا جذبہ منمہ

۱۔ شاہین پچھ، د شجاعت تکرپی

۱۔ طاقت نہ دکہ، اے د طاقت تکرپی

۱۔ دفضا زلیہ تہ، دسیلہ نہ تہن پی

۱۔ دتہری نہ دکہ تہ، دتہری نہ تہن پی

اے درفتار شاہینہ ، داستارفتار منمہ
اے پہ رشتیا بنکاری ، زہ دی داستانہ منمہ

قائلہ ستا دینچی ، داستا پنچہ منمہ
نہ جی خطا دی شوغہ ، داستا شوغہ منمہ

قائلہ ستا دجرات ، داستا جرات منمہ
اے دشاہین پنچہ ، ستا شجاعت منمہ

زہ دی غیرت منمہ ، خودانہ ناست خہ لہ ی
داغلی پلے غونڈی ، داسی ناراست خہ لہ ی

خا دی غونڈ کرے وی ، داند مدھو وی ی
زما توردنہ زویہ ، داسی خاموش وی ی

جو پدہ آرام بانڈی ، تہ عادت شوے ی گنی
پہ دپس ناکام بانڈی ، تہ عادت شوے ی گنی

اوس خو دپینو کپنی ہغہ ، زہ تسمہ نشہ دے
اوس دی پہ سترگو بانڈی ، ہغہ پردہ نشہ دے

اوسن اوتلے شې تہ ، برہ ختلے شې تہ
پاس دھوالہ پردو ، لربر وتلے شې تہ

اوس تہ آزاد ئي شري، اوس تہ خندا کولے شې
پاس دفضايہ سينہ، تہ مشغولا کولے شې

پي خہ دي زيہ غواري، هر خہ آزار کولے شې
خوکه خيل خان باندي، خہ اعتمار کولے شې

پاسه يقين اوکړه تہ ، وزر نہ کار واخله
دا پاس فضا اووينہ ، نظر نہ کار واخله

اے دفضا بنکاري ، لاندي ټکړو تہ گوري؟
اے دشاھين بچيہ ، پاسي تیکو تہ گوري

تہ خہ ټپوس خونہ ئي ، ستانوم شاھين دگوري
دا دشاھين دپاره ، دپړلوي توهين دے گوري

يادونه اُميدونه

اے دمکي زمکي بيا رايا ده شوپي
بيا زما پي سترگو کني آيا ده شوپي

نن د خدائے دکورنه خان لوکے کچه ته
تاو شه تري راتا و شه چي نايابه شي

دا ساعت چي ترشي بيا به رانه شي
خلاصه به دغم هره فريا ده شي

زه ذره پي سترگو کعبه وينمه
ولې زما سترگو ته حبرانه شوپي

دا ارمان دهر مومن پي ذره کني ده
ته ممتان جوړاوس ويندله خوا به شوپي

پښتون

زۀ د پښتون لور د پښون خور د پښتون مور يمه
ډکه د پښتونک پښتنه د پښتون کور يمه
زۀ د مينې پنگله خو دشمن دپاره اور يمه
زۀ يم پښتنه لوکے لوکے له پښتون دور يمه

دا زما پښتون روکي خو هرچا پترند لے دے
داچي د غبرت غرتہ دے ټول عمر ختلے دے
داچي په پښتو کښي قومره بره رسد لے دے
داچي په عزت باندې هر کور کښي زېږېد لے دے

دے چي اقرار اوکړي بيا تر کله دوستو کښي نه
دے چي قدم داخلي نوبيا همکړي خو يښي نه
دے د همت توره دے په يو طرف چلېښي نه
دے همتي توان دے مصيبت نه نو ويريښي نه

دے د دور وجود د خپلو مټولو پي لھاقت گټي
 دے د غور پروڼي د آسمان نه هم اوچت گټي
 دے د پردي مور عزت د خپلي مور عزت گټي
 دے د مور خدمت دمور د لښو لاندي جنت گټي

دے پي خټه دخت توان وي نو محفل به د جرو وي دے
 خټه دخت پي بوداشي نو بيا مشر د جرگو وي دے
 د حق سره ملگره هم د خپلو د پردو وي دے
 دے د اسي مخلص دے پي هر دخت د مشورو وي دے

سل کارونه پي بنه دي نو بوداي بد عادت دے
 دچاسره چي وران شي نو بيا دے لوپي مهيت دے
 نو بيا نه پخلا کي دي په جرگونه په منت دے
 هر خټه په سين لاهو کړي په نو دم پړيو ساعت دے

دے پښتون روکي ته زه بس دومره نصيحت کوم
 صبر نه کار اخله دوره زه درسه منت کوم
 بيا به زه قيصي دي په مرهاي د شجاعت کوم
 زه ممتان به غر روره ستا په شرافت کوم

نعمت

ستا نيکي نه ضائع کيږي
دابه هلته پکار بيږي

ټوک که دې باندې پوهيږي
دين دنيا به دې بڼه کيږي

نېت دې هر بنده ته بڼه کړه
دا توبڼه د خان سره کړه

مرگ نه پس به هم ياديني
دين دنيا به دې بڼه کيږي

مرگ نه پس خوهرڅه تر شي
ټوک چې تور لحد کښې گهر شي

بیا به هلتہ کنی خہ کی بی
دین دنیا به دی بنہ کی بی

پہ دنیا کنی بس یو کار کرہ
غم دھر چا پہ خان بار کرہ

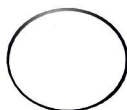
خدا ئے پہ دغہ خوشمالیری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

خدا ئے انسان دے پیدا کرے
اویکے دی ئی دے پوئی کرے

پہ نیکی خدا ئے خوشمالیری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

ممتاز هر چاسره بنہ کرہ
داتوخه د عقبی اوکرہ

دابہ هلتہ پکاریری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

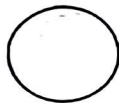

مينه چي پيدا شي فنا کيڻي نه
زره چي بند يوان شي آزاديڻي نه

دا دغم تيري ٿومره فوري شوڻي
اوبنکي بلوم خورنھا کيڻي نه

اے داسمان ستور و پيءُ جرگه و زخم
يار مې مروردے پخلا کيڻي نه

خنکھ دي ممتاز نه زرمه صبر کرو
نوڪ نو داوري نه جدا کيڻي نه

تا چي په سلگو سلگو کښي تېره کړه
مانه نو دې خپله قصه هېره کړه

اوس خو به خبرې هرځای کيږي نو
تا دراز خبره چي برسېره کړه

دا نو يو وپه غوندې خبره وه
تا هسې د بلې نه نن ډېره کړه

زه در سره مينه په اخلاص کوم
تا مينه شكونو کښي راگېره کړه

ما وېل په مرگ به جدا کيږم و نه
تا مستان د ژوند په لار کښي هېرکړه

مینه

دُ عشقِ سمندر کبھی دِ مینہی یو کشتی دہ
موبن دوارہ پکبھی ناست یو تباہستہ سینہ سپو بندہ

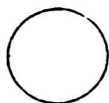
دا تن زما د پارہ پرون نہ دُ پر بہتر دے
لا لے مہی خوا کبھی ناست دے نری نخہ سیلہ دہ

دنیا نہ ناخبرہ ہر چانہ جی نصیر ہ
نہ لے نہ مالت شہ نہ کورنہ حویلہ

د کُل نو شوی چھی ورشی بورالہ پہ چن کبھی
تاوین یی دکلانو تیارہ کہ ترو بندہ دہ

خمار خمار موسم دے دِ مینہی انتہا دہ
آواز دلری راشی نحو بندہ پنکھی شپیلہ دہ

ممتاز غموند، ورک شولالے مہی راروان دے
وسن خاندہ نحو شحال بندہ دِ غم وروستی سنگہر دہ

ستا دڪبر انتها ده ته پوءِ نه ئي
دا قصه بھکا صبا ده ته پوءِ نه ئي

مال دولت خود لاس خیر سے دے جا پوءِ کره
تا ترپلی چي پرې ملا ده ته پوءِ نه ئي

محبت خود شوک په زور کولے نه شي
دا خبره درضا ده ته پوءِ نه ئي

راز دیني خلق پت ساتي نادانہ
ته په هر خائے کبھی گلیا یی ته پوءِ نه ئي

دخيل زبہ علاج دي او کره ته پتخيله
ممتاز ولي لا پروا ئي ته پوءِ نه ئي

داچمن

زۀ یو ورځ کلشن ته لایم
ماوے سپل دکلو کرمه

د بورا په شان به زۀ هم
هر یو ککل به پکلو مه

په چمن کښې گرځېدمه
هر یو ککل ته اودرېدمه

شین چمن رنگ رنگ کلونه
زما زړه وهل تو پونه

تو یو کس دکلو خوا کښې
گرځېدو په دې سودا کښې

پڇي دا ٿول ڇمن زما دے
په هر گل ۾ي زره شهدا دے

کله گل شوکئي له بوٽي
وي د کبد لکه چکي

کله پانهي راشوکئي دے
هوا کني الوزئي دے

په مستي داسي روان دے
لپونے د بيان دے

ناکھانه داسي غبن شو
دمالي آواز برگ برگ شو

داته خه رنگي بدبخت ۾ي
گل شوکے دهر ۾ي تختي

ماد زره ويني ورکي
دا ڇمن ۾ي اباد کپے

دا چمن تو دهر چا دے
هسي نه يواز جي ستا دے

د مالي په دې نصيره
شوم نحو شماله در پره سه

دا چمن زمون چمن دے
دا وطن بنکے وطن دے

حفاظت به جي کوو مون
هر آفت نه به جي ساتو مون

گیله

دهنه تور سرې چې دچا د خاوند په قبر غورېدلې
خهرې لاهغسې تازه دي

گیله نو خدايه نه کرم
يو خبره هسې کومه

زه نومره بد قسمته يم
چې به او بڼکې تل تخومه

زما قسمت نو بڼکاري
تورو شپو کېنې دے لیکلے

رڼا خو نه بڼکاري
په تيارو کېنې ژوند تېرومه

هرڅو که زړه دواړه کرم
چې په صبر به وخت تېر شي

د غرنه او پخت غم دے
دابه څنگه زه سر کومه

د ځاني ژريا خو نه کورم
دې: پخو ته خفه کېم م

ته صير خدايه وركې ي
دوئې به څنگه پخلا کومه

ما دا طمعه کوله
خو شعلي به چرې راشي

اوس څه اووايمه خدايه
چې د څه طمعه به کومه

ښه ورځ مې لوئ خفگان دے
په حساب ئې نه پوهېن م

د زړه زور مې اوبه شو
نور طاقت به پيدا کومه

چاپېره ځان نه کورم
په تير وکېني شومه کېره

په کومه ډډه اوځم
ځان به کوم نخواستو رسومه

د ژوند ملگره لارو
تورو خاورو کښې رونه شو

يو اځې شومه پياوړه
اوس به دغه ژبا کومه

ځان ته به نه گورم
کله تا سره وعده کوم

دا ستا پر پښې يا غيچه به زه
په صبر تازه کومه

د هرڅه ته مالک ځي
خدا يه تاته ښې دا سوال دے

بې ته ښې مدد اوکړې
نور د هسې طبعه نه کومه

118

بېگه مې د آسمان ستوري په چپه خوله شمېر ل
مطلب مې بل خد نه و، و مه ستا په انتظار

د رقيب دې هر شخړه وايي زه تانه نه صبرېزم
بس تې مې د زړه سرې نور په چانه كوم اتبار

د مينې په با غچه کښې مې يو کله په نخښه کړه
د دم به چې په اور بل کښې يا جوړوم به ترې نه هار

”زوی مور ته“

ستا د خوري خولي ته زارشم موري
ستا د عاكانو باندي بارشوم موري

تاچي په خه خوارولوئ کي يم خه وپلشم
دا ستا احسان زه په دنيا کي خلاصولئ نه شم

زه چي پيدا شوم نو په هيم نه پوهيدم موري
دا سي نادان وم چي به هسي ژر پيدم موري

په خه خوارو او په محنت باندي دي لوئ کړم^{زه}
په اشارو او په خبرو دي بيا پوئ کړم^{زه}

ته به وي وينه ولي زه دي او ده کولم موري
په پستولاسوبه دي زه ورو ورو تپولم موري

په زر قربان به دي ديد و منع کولم موري
خان دي کړولو ولي زه دي آبادولم موري

دَ ژوند په دې کتاب کېنې تخښه کوم یوځای کېنې کېن دم
زه کومه پانیه اولولم او کومه پکېنې پرېن دم

په هرې یوې پانیه کېنې جَد ا د غم داستان د د
زه کومه قصه او وایم او کومه پکېنې پرېن دم

د دې نه خبرنه وم چې به دا قصه هم کین ی
زه لایمه لاهو شومه اوس خه به را وپتېن م

زما قسمت دې خدایه په تیاره کېنې د د لیکلے
زه نورمه تیند کونه نوزه چرته قدم کېن دم

زما توره نصیبه په رشتیا د غم نه دک ی
زه خه تاسیر اوس او کومه په چل ی نه پوهېن م

خبره ستاد مینہی دھر چانہ زہ پیتومہ
ستامینہ لوئے سوغات دے زہی زہ پوری لگو

دا مینہ لوئے نعمت دے ہم پہ دی دنیا جنت دے
ستامینہ پی پی مل شوہ نور پدھر خہ اور لگو

لائیہ مہربانہ تہ جد ا مہ شی لہ مانہ
دا ستادراتلو لاریہ پدہ بنوزہ جارو کو مہ

فن راشہ دزہ سرہ دھچانہ مہ کو ویرہ
پد طمعہ درتہ ناستہ بیم پہ زہہ خال لگومہ

ممتاز نموتبولہ ستادہ ستامینہ کبھی ہی سودا
زہ ستاد صحبت خبر پی کلہ چاتہ کو مہ

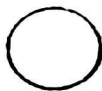
په هر طرف چي چي خي نوزۀ به ستا دلاس هماسم
ما مه پې پېنده يواخي زۀ به چېره وارخطا شم

بي تانوزۀ ژوندون هيوپه ژوندۀ حسابوم
تۀ ولي راته واي چي زۀ پاتي تر سبا شم

رقيب زمون تر منځه دنقرت لاري توکلي
د هرڅۀ به صفاشي نوکۀ زۀ درنه څخلا شم

برباده زندگي ده ، هېڅ په چل ځي نه پوهېن م
په کومه لاره ورشم او په کومه تري نه راشم

ممتاز داسي صادقۀ ده چي هرڅۀ به هواريځي
نوتۀ دي نيت صفاکړه چي زۀ پوهه په رنياسم

نواره ناره زندگي شوه په غمونو په فکرونو
هسي ژوند لره خواري شوه په دې دومره تکليفونو

د غمونو په دلدل کبني نه دحان نه دجهان شوم
هسي تېره ميخواني شوه د دنيا په فرېبونو

د سبا په طمعه ناسته، د ما بنام تياره لانه په
په ژرپا مي سترگي سرې شوې، په سلگوپه فريادونو

زه غوځيل فکرونه نه کم، تاپسي مي زړه خوږېږي
پچي ته خه رنگي لاهو شوې د اجل په دريا بونو

په رضا د خدائے رضاييم نور صبر سوال ترې کرمه
خدایه ته ناراضه مه شي زما په فریا دونو

د بنده طاقت ته گوري، امتحان مي هومره اخلي
خدایه ماله طاقت را کوي په دې سختو ساعتونو

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**